

Programma
van
Toetsing
en
Afsluiting

Betreffende VMBO examen

Basisberoepsgerichte Leerweg

Leerjaar 4: 2017-2018
Eindexamenjaar 2018

Beste leerling,

Welkom in de eindexamenklas!

In leerjaar 3 heb je al een aantal toetsen gemaakt die meetellen voor het schoolexamen. Je examendossier is al aardig gevuld. In leerjaar 4 word je verder voorbereid op het examen en worden alleen maar toetsen afgenomen die meetellen voor je schoolexamencijfer, de helft van het eindcijfer.

Je krijgt misschien nog wat overhoringen die de docent geeft om te zien hoe ver je bent voor de echte toets. Hiermee kun je je voordeel doen, want zo kun je bepalen aan welke onderdelen je wat meer of minder tijd moet besteden.

In dit leerjaar werk je verder aan jouw zelfstandigheid. Jij bent verantwoordelijk voor je eigen leerproces. Straks als je verder gaat studeren in het MBO wordt van je verwacht dat je je die zelfstandigheid hebt eigen gemaakt.

Er verandert dus wel wat. Er wordt van jou verantwoordelijkheid en inzet verwacht. Geen reden om in paniek te raken. Als jij je best doet, je voor 100% inzet, en al je talenten gebruikt, moet het zeker lukken.

Dit PTA-boekje is een aanvulling op het PTA-boekje van vorig jaar. In het PTA-boekje dat je in leerjaar 3 uitgereikt hebt gekregen staan alle begrippen en regelingen die voor het schoolexamen gelden uitgebreid beschreven. Al die regelingen gelden ook dit jaar weer. De regels met betrekking tot herkansingen, te laat inleveren, afwezigheid, onregelmatigheden zijn opnieuw in dit boekje opgenomen.

Ook de slaag-/zak regeling kun je hierin weer vinden. Voor verdere informatie kun je altijd je oude PTA-boekje van klas 3 raadplegen.

Ik raad je aan dit boekje aandachtig door te lezen. Mocht je nog vragen hebben, stel die dan aan je mentor (die dit boekje met je bespreken zal), je vakdocent of ondergetekende. Laat je ouders/verzorgers dit boekje ook lezen en bewaar het boekje zorgvuldig.

Wij wensen je dit jaar heel veel succes en hopen jou aan het eind van dit cursusjaar een diploma te kunnen overhandigen.

Veel succes gewenst in leerjaar 4.

J.E.F. Nagel,
Teamleider bovenbouw

Inhoud:

	Pag:
Inleiding:	1
Inhoud	2
1 Opzet van het examen	3
1.1 het schoolexamen	3
1.2 het centraalexamen	4
2 Reglement Commissie van Beroep voor het examen	4
3 Toetssoorten	5
3.1 cijfertoetsen	5
3.2 praktische opdrachten	5
4 Regels voor het schoolexamen	6
4.1 Het examenreglement	6
4.2 Toets momenten	6
4.3 Herkansingen	6
4.4 Afwezigheid en te laat komen	7
4.5 Te laat inleveren van opdrachten	8
4.6 Onregelmatigheden	9
4.7 Reclameren	9
5 Slaag / zakregeling	10 en 11
6 6.1 Data centrale examens	12
6.2 Data Rekentoets	12
Data examens 2018 VMBO Basis / Kader / Theoretisch	13
7 Programma per vak	14
Schoolexamenperiodes en data herkansingen	14
Belangrijke data	14
Vakken	15 t/m 27

1 Opzet van het examen

Het examen bestaat uit een **schoolexamen** en een **centraal examen**. Met het schoolexamen ben je in het derde leerjaar en in het vierde leerjaar bezig.

Het centraal examen doe je aan het eind van leerjaar 4.

Voor maatschappijleer 1, lichamelijke opvoeding en CKV bestaat het examen alleen uit een schoolexamen. Voor de andere vakken heb je een school- en een centraal examen.

Rekenen behoort vanaf schooljaar 2015-2016 tot het schoolexamen. Het cijfer telt niet mee voor de slaag-/zakregeling. De toets moet verplicht zijn afgenomen.

1.1 Het schoolexamen

Het **schoolexamen** kan bestaan uit:

- Schriftelijke en/of mondelinge toetsen
- Praktische opdrachten
- Handelingsopdrachten
- Werkstukken

Wat schriftelijke toetsen en mondelinge toetsen zijn weet je wel uit leerjaar 1 en 2. **Praktische opdrachten** zijn opdrachten waarbij je iets moet maken. Dat kan een werkstuk zijn, maar ook het bakken van een taart of het uitvoeren van een practicum bij natuurkunde of biologie. Zie ook H4.

Handelingsopdrachten kunnen werkstukken zijn die je moet maken voor sommige vakken, maar het kunnen ook bezoeken zijn die je moet afleggen of stage. Voor handelingsopdrachten krijg je geen cijfer, een handelingsopdracht moet altijd voldoende of goed worden afgerond.

Alle resultaten van toetsen en opdrachten die mee gaan tellen voor het schoolexamen moeten worden opgeslagen in een examendossier. Voor elk vak is in dit boekje beschreven welke toetsen en opdrachten meetellen voor het eindexamen. Bij elke toets is een hokje open gelaten voor het resultaat. Wanneer je hier **elke keer je behaalde resultaten invult, dan heb je je eigen examendossier** bij de hand.

Minstens een week voordat in leerjaar 4 het centraal examen begint, moet het schoolexamen zijn afgerond:

- alle toetsen moeten zijn gemaakt en beoordeeld.
- het handelingsdeel moet naar behoren zijn afgesloten (zie ook 4.4).
- de vakken lichamelijke opvoeding, je kunstvak en je sectorwerkstuk moeten beoordeeld zijn.

Voldoe je niet aan deze voorwaarden, dan mag je niet aan het centraal examen deelnemen.

Uiteindelijk zal de beoordeling van de vakken lichamelijke opvoeding, het kunstvak en je sectorwerkstuk voldoende moeten zijn, anders krijg je geen diploma! Bovendien moet de rekentoets gemaakt zijn.

1.2 Het centraal examen

Bij het **centraal examen** kun je te maken krijgen met twee soorten toetsen:

- digitale centrale examens (CE)
- centraal schriftelijk en praktisch examen (CSPE)

Het **centraal schriftelijk examen** is met open en/of gesloten vragen. Voor de algemene vakken wordt in alle leerwegen alleen een centraal schriftelijk examen afgenomen. Centraal schriftelijke examens zijn landelijke toetsen aan het eind van leerjaar 4. Ze worden beoordeeld aan de hand van een bindend correctievoorschrift of beoordelingsmodel. De beoordeling wordt door je eigen leraar gedaan, en daarna gecontroleerd door een collega. Leerlingen in de basisberoepsgerichte leerweg maken al deze examens op de computer.

Het **centraal schriftelijk en praktisch examen** is een examen met praktische opdrachten die je op de eigen school moet uitvoeren, afgewisseld met schriftelijke vragen die over hetzelfde onderwerp gaan. Het CSPE geldt voor de **beroepsgerichte** vakken uit de basis- en kaderberoepsgerichte leerweg. De opdracht wordt wel centraal vastgesteld, maar wordt door je eigen docent beoordeeld aan de hand van een bindend beoordelingsmodel. Een andere docent van je school zal de beoordeling controleren. Zowel het proces als het product worden beoordeeld.

2 Reglement Commissie van Beroep voor het examen

Het reglement ligt ter inzage bij de administratie van het Berechja College.

Bezwaren kunt u richten ter attentie van:
Commissie van Beroep voor examenzaken
t.a.v.: Mw. Mr. M.A. van Zadelhoff
p/a Molenstraat 109
9402 JL ASSEN

3 Toetssoorten

Alle toetsen en opdrachten, die meetellen voor het schoolexamen, worden in principe gemaakt tijdens de les.

Je krijgt in leerjaar **4** geen gewone repetities en overhoringen meer, maar alleen toetsen die meetellen voor je schoolexamen, beschreven in het PTA.

3.1 Cijfertoetsen

Schriftelijke en mondelinge toetsen (S en M):

Schriftelijke toetsen zijn in leerjaar 4 de toetsen uit het PTA. Het kunnen ook deelPTA's zijn. Je krijgt een blad met vragen en je moet die vragen (in je eentje) zo goed mogelijk beantwoorden. Het werk wordt beoordeeld aan de hand van een correctievoorschrift waarin mogelijke antwoorden en een puntenverdeling zijn opgenomen.

Mondelinge toetsen kunnen spreekbeurten zijn die je in het bijzijn van de klas houdt, maar het kan ook zijn dat je individueel bij een docent mondeling een aantal vragen moet beantwoorden, of een gesprek moet voeren (dit komt het vaakst voor bij de talen!). Ook hiervoor geldt dat de docent vooraf bekend maakt volgens welke criteria hij jouw vaardigheid beoordeelt.

3.2 Praktische opdrachten

Ook in leerjaar 4 zul je een aantal **Praktische opdrachten (P)** moeten maken. Ieder vak kent wel een praktische opdracht.

Bij een praktische opdracht willen wij toetsen of jij de geleerde vaardigheden en opgedane kennis en inzicht kunt gebruiken, bijvoorbeeld: informatie verwerken, probleem oplossen, ontwerpen, onderzoeken, practica, literatuurstudie, enz.

Een praktische opdracht is een toetsvorm waarbij vaardigheden uit K2 en K3 worden getoetst. Zowel het proces als het product worden beoordeeld.

Voorbeelden zijn:

interview; enquête; (internet) zoekopdracht om gegevens te verzamelen; onderzoek; practicum opdrachten (bi-na-sk); werkstukken; organiseren van excursie of evenement; beargumenteren van standpunt; etc.

Bij een praktische opdracht hoort een presentatie. Dat kan een werkstuk zijn, een spreekbeurt, een poster, een powerpointpresentatie, een folder, een maquette, een verslag (bij practicum), enz.

Een praktische opdracht kan met een cijfer worden beoordeeld dat meetelt bij de bepaling van het eindcijfer van het desbetreffende vak.

Een praktische opdracht kan ook met een voldoende of goed worden beoordeeld. (in dat geval moet de opdracht aangevuld worden net zo lang tot deze voldoende is).

4 Regels voor het schoolexamen

4.1 Het examenreglement

Bij een examen horen examenregels. De officiële regels staan in ons examenreglement. Dit reglement wordt tijdens de mentorles besproken. In dit PTA-boekje staan de belangrijkste regels kort samengevat. Een deel van de regels uit het examenreglement is dus in dit PTA opgenomen. (Wanneer hier iets staat wat niet helemaal klopt met het examenreglement, dan is het examenreglement geldend.)

4.2 Toetsmomenten

Aan het begin van elke periode wordt een rooster uitgedeeld met daarop de data en tijden waarop schriftelijke toetsen worden afgenomen. Dit rooster wordt ook geplaatst op de website van school. Ook worden in dit rooster de inleverdata van je praktische opdrachten opgenomen. Het rooster voor spreekbeurten, presentaties en mondelinge examens bij de talen, wordt door je vakdocent in overleg met de klas gemaakt. Van de afgesproken data en tijden kan alleen afgeweken worden in overleg met de schoolleiding. Wanneer een leerling zijn toets niet goed heeft voorbereid, moet hij de toets gewoon op het ingeroosterde toetsmoment maken. Indien er **sprake is van overmacht** (ziekte, ernstige ziekte van familieleden en overlijden van dierbaren) en je kon daardoor de toets niet goed voorbereiden, kan alleen van deze tijden afgeweken worden **in overleg met de schoolleiding**.

4.3 Herkansingen

Je krijgt de mogelijkheid om per periode één toets te herkansen. In het PTA is per toets aangegeven of de toets wel of niet herkansbaar is. Een toets die is opgebouwd uit twee of meer deelttoetsen kan in deelttoetsen herkansbaar zijn in de betreffende periode, of in z'n geheel aan het einde van alle betreffende periodes.

Een herkansing wordt op een centraal moment afgenomen, vlak voor het eind van de periode. In geval van herkansing telt het hoogste cijfer. Wanneer de herkansing wordt gebruikt voor een deelttoets telt deze herkansing voor een gehele herkansing.

Voor handelingsopdrachten waar je een voldoende moet halen geldt, dat je hiermee net zo lang bezig blijft tot je beoordeling voldoende is. Deze aanvullingen tellen niet mee in het aantal herkansingen per periode.

4.4 Afwezigheid en te laat komen

Als je door ziekte of andere reden waar je niets aan kunt doen, niet op school kunt komen, dan noemen we dat **geoorloofde** afwezigheid.

Wanneer je ziek bent, moet dat **op de dag van de toets** voor 08.15 uur door één van je ouders gemeld worden aan de school, ook als je de dag(en) ervoor ziek was gemeld.

Wanneer je verlof moet hebben voor een bezoek aan de huisarts, een tandarts, het ziekenhuis, of iets anders, dan moet je dat **vooraf** met een verlofbriefje hebben aangevraagd. Uiteraard moet dit briefje getekend zijn door één van je ouders.

Wanneer je ouders niet bellen op de dag dat je ziek bent geworden, of je hebt het verlofbriefje niet vooraf ingeleverd, dan ben je **onwettig afwezig**.

NB: regel verlof op de dagen dat je geen toets hebt.

Bij **geoorloofde** afwezigheid mag je de toets inhalen. Dan zorg je er zelf voor dat je zo snel mogelijk, dus de eerst volgende les van het gemiste vak, een afspraak maakt met je docent om het gemiste werk in te halen. Bij deze soort afwezigheid blijft het recht op herkansing bestaan.

Als je door **onwettige afwezigheid** een toets of een andere opdracht, die meetelt voor je examen mist, krijg je een **1 voor die toets**. Eventueel kun je in dat geval je herkansingsmogelijkheid van die periode gebruiken om die 1 weer weg te werken. Deze herkansingsmogelijkheid kun je pas benutten op de dag dat de herkansingen zijn! Tot zolang blijft je 1 staan. En heb je in een periode twee keer een 1 gehaald, dan kun je maar 1 van beide toetsen herkansen.

Van deze onwettige afwezigheid wordt de secretaris van de examencommissie op de hoogte gesteld, deze zet een aantekening in jouw examendossier en stuurt jouw ouders bericht. Deze regeling geldt ook voor **mondelijke toetsen, spreekbeurten en presentaties!**

Indien de toets **niet herkansbaar** is, kun je de 1 niet meer wegwerken!

Let op: verslapen en te laat komen valt ook onder onwettige afwezigheid!

Wanneer je te laat in de les komt tijdens een PTA-toets, dan mag je nog aan de toets beginnen, maar je hebt **geen** recht op extra tijd. Wanneer je er echt niets aan kunt doen dat je te laat bent, beslist de schoolleiding of je de toets mag inhalen. In dat geval kan dit dezelfde dag nog!

Ben je vaker dan één keer **onwettig**, dus zonder kennisgeving, afwezig, dan kan in het uiterste geval je de toegang tot het schoolexamen ontzegd worden. In feite betekent dit dat je geen examen meer kunt doen.

Laat je afwezigheid altijd door je ouders / verzorgers voor schooltijd doorgeven aan school. Dit voorkomt problemen.

4.5 Te laat inleveren van opdrachten

Bij te laat inleveren van een praktische opdracht waarvoor je een cijfer krijgt, passen de docenten de volgende regel toe:

Als je een praktische opdracht niet op de gestelde datum inlevert, krijg je automatisch een 1.

Je hebt dan 5 schooldagen de tijd om de opdracht alsnog in te leveren. Je werk wordt dan normaal beoordeeld, maar **dit kost je dan wel de herkansingsmogelijkheid** van de betreffende periode!

Bij toepassing van deze maatregel wordt de secretaris eindexamens op de hoogte gebracht en hij/zij neemt contact op met je ouders. Ook de schoolleiding krijgt bericht. Wanneer je het werk helemaal niet inlevert blijft het cijfer 1 staan.

Als je ziek bent **gemeld** op de inleverdag mag je de praktische opdracht inleveren tijdens de **eerstvolgende** les dat je het betreffende vak weer hebt. Ben je meer dan 3 dagen achtereen ziek geweest voor de inleverdatum en heb je daardoor de opdracht nog niet kunnen maken, dan krijg je bij terugkomst op school 5 schooldagen de tijd om alsnog de opdracht in te leveren.

Bij het niet uitvoeren van een **handelingsopdracht**, of het niet inleveren van het verslag van de handelingsopdracht, staat er een onvoldoende voor die handelingsopdracht. Deze onvoldoende blijft staan totdat de opdracht naar behoren is uitgevoerd en afgerond.

Let wel op dat je voor handelingsopdrachten per se een voldoende moet hebben! Niet uitvoeren of niet inleveren is dan in leerjaar 3: geen overgang en in leerjaar 4: geen diploma!

Wanneer je je spreekbeurt onvoldoende of helemaal niet hebt voorbereid, dan geldt hetzelfde als bij een gewoon PTA: er is geen uitstel mogelijk! Je wordt op dat moment voor de klas gezet en je kunt beginnen.

Indien de toets **niet herkansbaar** is, kun je de 1 niet meer wegwerken!

Let op: heb je heel veel moeite met het houden van een spreekbeurt of een presentatie, overleg dat dan ruim van te voren met je docent of mentor, zodat er een passende oplossing gezocht kan worden. (Dat betekent natuurlijk niet dat je de spreekbeurt niet hoeft te houden, maar er wordt een oplossing gezocht waar jij wat mee kunt!)

4.6 Onregelmatigheden

Wanneer je tijdens het maken van een PTA toets spiekt of op een andere manier door bedrog probeert een hoger cijfer te halen of een voldoende beoordeling op een (handelings)opdracht, dan worden er maatregelen genomen. Dit geldt ook als de **onregelmatigheid pas na afloop van de toets** wordt ontdekt! Ook zoiets als het downloaden van een verslag van internet of het kopiëren van een boekverslag valt hieronder.

De maatregelen die al dan niet in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, kunnen onder andere zijn:

- Het toekennen van het **cijfer 1 voor een toets**.
- Het **ontzeggen van verdere deelneming aan het examen**.
- Het ongeldig verklaren van de reeds afgenomen toetsen van het schoolexamen.

Indien je een 1 krijgt voor een toets i.v.m. onregelmatigheden tijdens de schoolexamens, kun je van je herkansingsmogelijkheid gebruik maken om het cijfer te verhogen, mits de toets herkansbaar is! Hiermee vervalt de reguliere herkansing van die periode.

4.7 Reclameren

Het cijfer van iedere toets wordt binnen 1 week aan de kandidaat bekend gemaakt. Wanneer je een cijfer krijgt, noteer je dat cijfer zelf in dit PTA zodat je een overzicht krijgt van de stand van zaken.

Je hebt het recht om je werk in te zien. Dat zal de leraar meestal tijdens een les doen. Als je ziek bent geweest tijdens het bespreken in de les en je wilt je werk alsnog inzien, dan moet je de eerstvolgende les als je er weer bent een afspraak maken met de docent om je werk alsnog in te zien.

Daarna staat het cijfer vast! Het gemaakte werk wordt door de examensecretaris bewaard.

Indien je het met een gegeven cijfer niet eens bent, moet je dat direct aan de leraar medelen zodat jullie er samen over kunnen praten. Dat kan op een tijdstip buiten de les, zodat de les er niet door verstoord wordt.

Als je het daarna nog niet eens bent met je cijfer, kun je binnen 5 schooldagen na het vaststellen van je cijfer een schriftelijke herziening van je cijfer aanvragen bij de directeur-bestuurder. Deze aanvraag moet dan mede door jouw ouders zijn ondertekend. De directeur zal hierover beslissen en kan een collega van je leraar vragen advies uit te brengen over het cijfer.

Controleer regelmatig of de cijfers die door de docenten op Magister worden gezet wel de juiste cijfers zijn. Het kan voorkomen dat er per ongeluk een typefout wordt gemaakt. (Hij zal maar 4,8 noteren in plaats van 8,4!!)

Wanneer je dit ontdekt ga je eerst bij je docent langs om dit met hem te bespreken. Wanneer jullie er samen niet uitkomen, kun je via de examensecretaris de cijfers alsnog laten controleren! Hiervoor geldt een termijn van 5 werkdagen na afloop van de betreffende toetsperiode.

5 Slaag-/zakregeling

1. Aan het centraal examen mag je pas deelnemen als het schoolexamen is afgerond. Voor alle PTA-toetsen moet een cijfer zijn behaald en alle handelingsopdrachten moeten (minimaal) voldoende zijn afgerond.

2. Voor het vak **maatschappijleer** geldt geen centraal schriftelijk examen. Het eindcijfer schoolexamen is tevens het cijfer op de eindlijst. Leerlingen die het vak met een eindcijfer lager dan 6 afsluiten hebben recht op een herexamen van het schoolexamen. Dit herexamen kan de gehele leerstof uit leerjaar 3 en 4 bevatten. Het resultaat van het herexamen vervangt het cijfer schoolexamen, waarbij het hoogste cijfer telt. Afname van deze toets vindt plaats minimaal 1 week voor de aanvang van het C.E. Voor de **afrondding** van het eindcijfer schoolexamen maatschappijleer geldt de rekenkundige afronding (dus als de eerste decimaal van het eindcijfer een 5 of hoger is dan volgt afronding naar boven, bij eerste decimaal is 4 of lager, dan volgt afronding naar beneden. 5,48 wordt een 5).

3. Het eindcijfer schoolexamen:

Per vak wordt het eindcijfer schoolexamen bepaald uit de resultaten die in leerjaar 3 en leerjaar 4 voor dat vak behaald zijn. Hierbij wordt elk cijfer vermenigvuldigd met de bijbehorende wegingsfactor. Het totaal van deze punten wordt gedeeld door het totaal van de wegingen. Deze uitkomst wordt (rekenkundig) afgerond op 1 decimaal.

4. Eindcijfer examen

Per vak of programma wordt het cijfer voor het schoolexamen gemiddeld met het cijfer voor het centraal examen en (rekenkundig) afgerond op een heel cijfer.

5. Wanneer geslaagd?

Je bent geslaagd als:

1. je de rekentoets hebt gemaakt. Het cijfer dat je voor de rekentoets haalt, telt niet mee bij de berekening of je wel of niet geslaagd bent. Voor KB/GL/TL- leerlingen geldt dat je cijfer wel op de cijferlijst komt te staan; als je BB-leerling bent, krijg je een bijlage bij de cijferlijst, waarop je cijfer voor de rekentoets staat.
2. Lichamelijke opvoeding, je sectorwerkstuk (voor GL/TL) en het kunstvak uit het gemeenschappelijk deel moet 'voldoende' of 'goed' zijn.
3. Je voor het vak Nederlands als eindcijfer een 5 of hoger hebt behaald.
4. Je eindcijfers ook aan de volgende eisen voldoen:
  - je eindcijfers zijn 6 of hoger, **of**
  - je hebt één 5 en al je andere cijfers zijn 6 of hoger, **of**
  - je hebt één 4 en al je andere cijfers zijn 6 of hoger, waarvan tenminste één 7 of hoger is, **of**
  - je hebt maximaal twee 5'en en al je andere cijfers zijn 6 of hoger, waarvan tenminste één 7 of hoger is, **en**
  - geen eindcijfer is 3 of lager.

Belangrijk: de rekentoets telt niet mee voor deze regel.

5. Het gemiddelde cijfer van je centrale examen is 5,5 of hoger. Je berekent dit gemiddelde door alle centraal examencijfers bij elkaar op te tellen en te delen door het aantal vakken waarin je centraal examen hebt gedaan. De rekentoets telt niet mee voor deze regel. Met een gemiddelde van 5,49 of lager ben je gezakt.

Let op: om te slagen moet je dus aan alle vijf de eisen voldoen. Als je aan één van de eisen niet voldoet, ben je gezakt.

Hoe wordt je eindcijfer berekend?

Er staan per vak 3 cijfers, namelijk een schoolexamencijfer, een centraal examencijfer en een eindcijfer. Het eindcijfer van een vak is het gemiddelde van het schoolexamencijfer (SE) en het centraal examencijfer (CE), afgerond op een heel cijfer. Als het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, wordt het eindcijfer naar beneden afgerond. Een 5,49 is dus een 5. Als het eerste cijfer achter de komma een 5 of hoger is, wordt het eindcijfer naar boven afgerond. Een 5,50 is dus een 6. Als er voor een vak geen centraal examen is, dan is het cijfer van het schoolexamen ook het eindcijfer.

Hoe zwaar telt je beroepsgerichte vak mee?

a. Centraal examencijfer BB, KB en GL

Je cijfer voor je praktijkexamen (CSPE) van het beroepsgerichte vak bij BB, KB en GL is het centraal examencijfer voor dit vak.

Dit cijfer telt één keer mee bij de berekening van het gemiddelde, dat minimaal 5,5 moet zijn, van al je centraal examencijfers.

b. Eindcijfers BB en KB

Het eindcijfer voor het beroepsgerichte vak bij BB en KB wordt meegerekend als twee eindcijfers. Dus als je wilt bepalen of je eindcijfers hoog genoeg zijn om te slagen, dan moet je het eindcijfer voor het beroepsgerichte vak twee keer meetellen. Een 7 telt dus als twee 7's, en een 5 als twee 5'en! Met een 4 of lager voor je beroepsgerichte vak ben je gezakt, want je mag maximaal één 4 hebben.

6. Een leerling, die niet voldoet, kan in de tweede termijn van het centraal examen 1 vak herkansen. Indien een leerling het beroepsgerichte vak wil herkansen, dan kan zowel het praktische als ook het schriftelijke examen herkanst worden. Van het Centraal Praktische Examen kan dan ook een gedeelte over gedaan worden. Basis- en kaderleerlingen mogen een avo-vak én (een deel van) het beroepsgerichte vak herkansen.

7. Gezakt?

Een leerling die gezakt is voor het eindexamen en het examenjaar over doet, moet het gehele eindexamen opnieuw afleggen.

6.1 Data centrale examens in 2018

Zoek in het schema dat op de volgende pagina staat de leerweg die je hebt en daarna de vakken die je hebt. Zet de bijbehorende data in je agenda of mobiele telefoon!! Geef deze data ook door aan je ouders en eventuele familieleden, zodat ze bij het plannen van bijzondere (feest)dagen rekening met je examen kunnen houden. Je wilt toch niet een bruiloftsfeest missen omdat je een examen hebt?

Tweede tijdvak 2018

Digitale Centrale Examens AVO-vakken 19 t/m 22 juni.

Tweede tijdvak CSPE 2018

Data worden nog nader bepaald

6.2 Data Rekentoets 2018

De eerste rekentoets heb je gemaakt in leerjaar 3. De tweede, derde en vierde mogelijkheid voor verbetering van het cijfer vinden plaats in dit cursusjaar. Het cijfer van de Rekentoets komt bij de leerlingen basisberoepsgerichte leerweg te staan op een aparte cijferlijst.

De rekentoets maakt in de basisberoepsgerichte leerweg in 2018 nog GEEN deel uit van de slaag-/zakregeling.

Data van de periodes waarbinnen de rekentoetsen in het examenjaar zullen worden afgenomen.

NB: deze data van de afnames zullen ruim van tevoren aan de kandidaten worden medegedeeld.

Periodes:

Afname 2F-toets

1^e afname: 9 t/m 22 januari 2018

2^e afname: 6 t/m 19 maart 2018

3^e afname: 30 mei t/m 11 juni 2018

Afname 2ER-toets (ER= Ernstige Rekenproblemen)

1^e afname: 18 of 19 januari 2018

2^e afname: 15 of 16 maart 2018

3^e afname: 7 of 8 juni 2018

Data examens 2018 vmbo

Leerweg:	Basisberoeps	Kaderberoeps	Theoretisch
Datum			
Vanaf 19 mrt			CPE beeldende vakken
Vanaf 9 apr	CSPE- mat*	CSPE- mat*	
Vanaf 23 apr	CSPE- z&w + d&p*	CSPE- z&w + d&p*	
Ma 14 mei	14.00-15.00 Engels	13.30-15.30 Nederlands	13.30-15.30 Nederlands
Di 15 mei	14.00-15.00 economie	13.30-15.30 wiskunde	13.30-15.30 wiskunde
Wo 16 mei	09.00-10.00 geschiedenis 14.00-15.30 Nederlands	09.00-11.00 geschiedenis 13.30-15.30 Engels	09.00-11.00 geschiedenis 13.30-15.30 Engels
Do 17 mei	14.00-15.30 wiskunde	13.30-15.30 biologie	09.00-11.00 Duits 13.30-15.30 biologie
Vr 18 mei			09.00-11.00 aardrijkskunde
Wo 23 mei	14.00-15.00 natuurkunde	13.30-15.30 economie	09.00-11.00 beeldende vakken 13.30-15.30 economie
Do 24 mei	14.00-15.00 biologie	13.30-15.30 natuurkunde	13.30-15.30 natuurkunde
Vr 25 mei	Boeken inleveren	Boeken inleveren	Boeken inleveren

NB: het is mogelijk dat bij de examens van de basisberoepsgerichte leerweg, die digitaal worden afgenomen, groepen gesplitst worden als de groepsgrootte dit noodzakelijk maakt. Daardoor ontstaan ook andere aanvangstijden.

* deze examens worden door de beroepsgerichte docenten ingepland. De leerlingen ontvangen een overzicht met data, tijden en inhouden.

7 Programma per vak:

Hierna volgen de programma onderdelen per vak.

In de beschrijving van de onderdelen worden de volgende afkortingen gebruikt:

S	= schriftelijk
M	= mondeling
ST	= stage
P	= praktische opdracht
H	= handelingsopdracht (Weging V = Moet voldoende zijn)
SW	= sectorwerkstuk
WS	= werkstuk
KL	= kijk-/luistervaardigheid
PR	= presentatie

Schoolexamenperiodes en data herkansingen

De periodes zijn voor het jaar 2017-2018 zijn als volgt ingedeeld

Periode	Data	Herkansing inleveren	Herkansing
4	25 sept t/m 17 nov	22 nov - 16.00 uur	24 nov
5	27 nov t/m 26 jan	31 jan - 16.00 uur	2 feb
6	5 feb t/m 29 mrt	5 april	10 april

Alle handelingsopdrachten moeten voor 13 april 2018 met een voldoende zijn afgesloten.

Herexamen maatschappijleer: 11 april 2018

Voor alle vakken geldt: eindcijfer schoolexamens is het rekenkundig gemiddelde van de behaalde PTA-cijfers, inclusief de behaalde PTA-cijfers uit klas 3, rekening houdend met de verschillende wegingen.

Belangrijke data:

24 april 2018	Vaststellen eindcijfer S.E.
13 juni 2018	Uitslag examen. Leerlingen die niet geslaagd zijn worden tussen 16.00 uur en 18.00 uur bezocht
15 juni 2018	Aanmelden 2 ^e tijdvak voor 17.00 uur
18 t/m 21 juni 2018	Examens 2 ^e tijdvak
29 juni 2018	Bekendmaking normering tweede tijdvak
4 juli 2018	Diploma uitreiking Theoretische leerweg
5 juli 2018	Diploma uitreiking Zorg & Welzijn, Maritiem & Techniek en Dienstverlening & Producten

Vak: Nederlands

periode	toetscode	leerstofomschrijving	eindtermen	soort toets	tijdsduur	herkans ja/nee	cijfer	weging
4	NE 4-1	Kijk- luistertoets	K4	S	1 les	Nee		3x
4	NE 4-2	Leesvaardigheid	K6	S	1 les	Nee		3x
5	NE 5-1	Zakelijke brief	K7	S	1 les	Ja		3x
5	NE 5-2	Samenvatting	K7	S	1 les	Ja		3x
5	NE 5-3	Presentatie	K5	M	15 min.	Nee		3x
6	NE 6-1	Artikel	K3	S	1 les	Ja		3x
6	NE 6-2	Mondeling Nederlands (fictie)	K8	M	25 min	Nee		3x
6	NE 6-3	Leesvaardigheid (deelPTA's)	K6	S	2 lessen	Nee		3x
6	NE 6-4	Formuleren en spellen	K2 / K7	S	1 les	Ja		3x

Vak: Engels

Periode	toetscode	leerstofomschrijving	eindtermen	soort toets	tijdsduur	herkans ja/nee	cijfer	weging
4	EN 4-1	Leesvaardigheid - oefenexamen (ERK A2)	K4	S	1 les	Nee		2x
4	EN 4-2	Land- volk en cultuur	V3	S	1 les	Ja		2x
5	EN 5-1	Schrijfvaardigheid - persoonlijke e-mail (ERK A1 / A2)	K7	S	1 les	Ja		2x
6	EN 6-1	Kijk- en luistervaardigheid (CITO) (ERK A2)	K5	KL	2 lessen	Nee		2x
6	EN 6-2	Spreekvaardigheid (dialog) (ERK A1)	K2, K6	M	10 min	Nee		2x
6	EN 6-3	Vocabulaire All Right U 1 en 2 U 3 en 4 U 5 en 6	K1, K2	S	3 lessen	Nee		2x
6	EN 6-4	Leesdossier (ERK A2) Periode 4 Periode 5 Periode 6	K4, V1	S	40 weken	Nee		2x
6	EN 6-5	Ondersteuning leesvaardigheid All Right U 1 en 2 U 3 en 4 U 5	K1, K2, K3	S	3 lessen	Nee		2x

Vak: Geschiedenis

periode	toetscode	leerstofomschrijving	eindtermen	soort toets	tijdsduur	herkans ja/nee	cijfer	weging
4	GS 4-1	Nederland en haar staatsinrichting tot 1939 Hoofdstuk 1 en 3	K2, K3, K5	S	50 min	Ja		1x
5	GS 5-1	Nederland en Europa in oorlog, 1900 tot 1945 Hoofdstuk 2 en 4	K2, K3, K10	S	50 min	Ja		1x
6	GS 6-1	Nederland en de wereld na 1945 Hoofdstuk 5 en 6	K2, K3, K8, K9, K10	S	50 min	Ja		1x
6	GS 6-2	3 Deel PTA's werkstuk of presentatie 1. Staatsinrichting 2. Geschiedenis Canon 3. 20 ^e eeuw	K2 K3	WS		Nee		1x

Vak: Wiskunde

periode	toetscode	leerstofomschrijving	eindtermen	soort toets	tijdsduur	herkans ja/nee	cijfer	weging
4	WI 4-1	Statistiek & algebraïsche vaardigheden 1 (hoofdstuk 1 en 2)	K1, K2, K3, K4, K7	S	50 min	Ja		2x
5	WI 5-1	Meetkunde 1 & Rekenen 1 (hoofdstuk 3 en 4)	K1, K2, K3, K5, K6	S	50 min	Ja		2x
6	WI 6-1	Meetkunde 2 & Rekenen 2 (hoofdstuk 5 en 6)	K1, K2, K3, K5, K6	S	50 min	Ja		2x
6	WI 6-2	Meetkunde 3 & algebraïsche vaardigheden 2 (hoofdstuk 7 en 8)	K1, K2, K3, K4, K6	S	50 min	Ja		2x

Vak: Natuurkunde

periode	toetscode	leerstofomschrijving	eindtermen	soort toets	tijdsduur	Herkans ja/nee	cijfer	weging
4	NA 4-1	NOVA 4 vmbo-b H2 Krachten	K9	S	1 les	Ja		1x
4	NA 4-2	Practicum opdrachten en/of praktische opdrachten	K1, K2, K3, V4	S	diverse lessen	Nee		1x
5	NA 5-1	NOVA 4 vmbo-b H4 Energie	K5	S	1 les	Ja		1x
5	NA 5-2	NOVA 4 vmbo-b H3 Elektrische schakelingen H5 Elektrische energie en veiligheid H6 Geluid	K6, K8	S	1 les	Ja		1x
5	NA 5-3	Practicum opdrachten en/of praktische opdrachten	K1, K2, K3, V4	S	diverse lessen	Nee		1x
6	NA 6-1	NOVA 4 vmbo-b H7 Stoffen en materialen	K4, K10	S	1 les	Ja		1x
6	NA 6-2	NOVA 4 vmbo-b H8 Verkeer en veiligheid	V1	S	1 les	Ja		1x
6	NA 6-3	Practicum opdrachten en/of praktische opdrachten	K1, K2, K3, V4	S	diverse lessen	Nee		1x

Vak: Biologie

periode	toetscode	leerstofomschrijving	eindtermen	soort toets	tijdsduur	herkans ja/nee	cijfer	weging
4	BI 4-1	H6 Voortplanting	K12	S	1 les	Ja		1x
4	BI 4-2	Practicum microscopen	K3	H		Ja		V
5	BI 5-1	H7 Eten H8 Ademen	K9	S	1 les	Ja		1x
5	BI 5-2	Practicum voedselproeven	K3	H		Ja		V
6	BI 6-1	H9 Bloed H10 Mens en milieu	K9 K6	S	1 les	Ja		1x
6	BI 6-2	Practicum toets waarbij vaardigheden met de microscoop, voedselproeven en het werken met tabellen getoetst worden	K3	S	1 les	Nee		1x

Vak: Zorg & Welzijn

periode	toetscode	leerstofomschrijving	eindtermen	soort toets	tijdsduur	herkans ja/nee	cijfer	weging
4	ZW 4-1	Zorg en hulpverlening Praktijk	K2, K3, K4, K5, K6, K12	P		Nee		1x
4	ZW 4-2	Gezondheidsproblemen Theorie	K10	S	50 min	Ja		1x
5	ZW 5-1	Voeding Theorie	K13	S	50 min	Ja		1x
5	ZW 5-2	Welzijnswerk kinderen Praktijk	K2, K3, K4, K5, K6, K7, K13	P		Nee		1x
5	ZW 5-3	Stageverslag	K1, K2, K3, K4, K5, K6	WS		Nee		1x
6	ZW 6-1	Zorg voor huishouding Theorie	K14	S	50 min	Ja		1x
6	ZW 6-2	Zorg voor huishouding Praktijk	K2, K3, K4, K5, K6, K14	P		Nee		1x
6	ZW 6-3	Welzijnswerk gehandicapten Praktijk	K2, K3, K4, K5, K6, K13	P		Nee		1x

Vak: Economie

periode	toetscode	leerstofomschrijving	eindtermen	soort toets	tijdsduur	herkans ja/nee	cijfer	weging
4	EC 4-1	Hoofdstuk 1 en 2 Consumptie Schoolexamenopdracht	K4A 1-8 V1.3 / 6 / 1.5 K4B / 5B / 8	S S / M	1 les 10 min	Ja Nee		1x
5	EC 5-1	Hoofdstuk 3 en 4 Arbeid en Productie Schoolexamenopdracht	K5A 1-6 V 1.7 K4B / 5B / 8	S S / M	1 les 10 min	Ja Nee		1x
6	EC 6-1	Hoofdstuk 5 en 6 Internationale ontwikkeling / Europese markt / welvaartsverdeling / globalisering / Nederland handelsland	K 6.1-6.3 V 1.1 / 1.2 1.8 / 3 / 4	S	1 les	Ja		1x
6	EC 6-2	Verzamelcijfer schoolexamenopdracht Periode 4 en 5	K4B / 5B / 8	S / M		Nee		1x
6	EC 6-3	Tussentijdse toetsen: Verzamelcijfer periode 4-6 Hoofdstukken 1 t/m 8	K 4A, 5A K6, K7, V1	S		Nee		1x

Vak: Dienstverlening & Producten

periode	toetscode	leerstofomschrijving	eindtermen	soort toets	tijdsduur	herkans ja/nee	cijfer	weging
4	DP 4-1	Module Hotel Praktijkaarten (voortschrijdend gemiddelde) - Digoets / Commercie - Presentatie / Praktijkaarten - Kookopdracht - Opdrachten Dienstverlening/Zorg	Dp 1, 2, 3, 6	S	50 min	Nee		1x
4	DP 4-2	Stageverslag	Dp 1 t/m 14	H		Nee		V
5	DP 5-1	Module Snoepfabriek (voortschrijdend gemiddelde) - Digoets / Commercie - Presentatie / Praktijkaarten - Kookopdracht - Opdrachten Dienstverlening/Zorg	Dp 1, 2, 3, 9, 10	S	50 min	Nee		1x
6	DP 6-1	Module Outdoor Centre (voortschrijdend gemiddelde examenopdrachten)	Dp 1, 2, 3, 4, 6, 8 t/m 14	S	50 min	Nee		1x
6	DP 6-2	Stageverslag	Dp 1 t/m 14	H		Nee		V

Vak: Maritiem & Techniek / Brug

periode	toetscode	leerstofomschrijving	eindtermen	soort toets	tijdsduur	herkans ja/nee	cijfer	weging
4	MaT 4-1	Algemene kennis "vaarwater"		S	1 les	Nee		1x
5	MaT 5-1	Algemene kennis "varen op zee" (VMBO advanced)		S	1 les	Ja		1x
6	MaT 6-1	Portfolio "Werken op de brug"		P + S	gehele schooljaar	Nee		2x

Vak: Maritiem & Techniek / Dek

periode	toetscode	leerstofomschrijving	eindtermen	soort toets	tijdsduur	herkans ja/nee	cijfer	weging
6	MaT 6-2	Portfolio "Werken aan dek."		P	gehele schooljaar	Nee		3x

Vak: Maritiem & Techniek / Machinekamer

periode	toetscode	leerstofomschrijving	eindtermen	soort toets	tijdsduur	herkans ja/nee	cijfer	weging
4	MaT 4-2	Algemene kennis "hulpbedrijf scheepsvoortstuwning"		S	1 les	Nee		1x
5	MaT 5-2	Algemene kennis "elektro aan boord"		S	1 les	Nee		1x
6	MaT 6-3	Algemene kennis "hulp en bijwerktuigen schip"		S	1 les	Ja		1x
6	MaT 6-4	Portfolio praktische vaardigheden MK (VMBO advanced)		P	gehele schooljaar	Nee		2x

Vak: Maritiem & Techniek / Algemene vaardigheden "scheepsvaart"

periode	toetscode	leerstofomschrijving	eindtermen	soort toets	tijdsduur	herkans ja/nee	cijfer	weging
6	MaT 6-5	Stageopdrachten (cijferbeoordeling gaat mee in portfolio 6-2)		H	2 weken	Nee		V

Vak: Maatschappijleer

periode	toetscode	leerstofomschrijving	eindtermen	soort toets	tijdsduur	herkans ja/nee	cijfer	weging
4	MA 4-1	Hoofdstuk 5 De multiculturele samenleving: Hoe verschillend mag je zijn?	5.1 t/m 5.6 + 1.1	S	50 min	Ja		1x
5	MA 5-1	Hoofdstuk 6 Massamedia: Hoe verleidt de reclame jou?	6.1 t/m 6.6	S	50 min	Ja		1x
6	MA 6-1	Hoofdstuk 7 Criminaliteit en rechtspraak: Is geweld gewoon?	7.1 t/m 7.6	S		Ja		1x

Vak: Lichamelijke Opvoeding

periode	toetscode	leerstofomschrijving	eindtermen	soort toets	tijdsduur	herkans ja/nee	cijfer	weging
4	LO 4-1	SIM cijfer*	Lo1/K3/4	P		Ja		2x
4	LO 4-2	Softbal: Zelfstandig 9:9 spelen en regelen	Lo1/K4/4	P		Ja		1x
4	LO 4-3	Keuze: Spel 5:5 volleybal** of Spel 5:5 basketbal**	Lo1/K4/5	P		Ja		1x
5	LO 5-1	SIM cijfer*	Lo1/K3/5	P		Ja		2x
5	LO 5-2	Keuze: Steun- en vrijspringen***	Lo1/K5/2	P		Ja		1x
5	LO 5-3	Bewegen op muziek: Fitnesscircuit	Lo1/K6/1	P		Ja		1x
6	LO 6-1	SIM cijfer*	Lo1/K3/6	P		Ja		2x
6	LO 6-2	Sportoriëntatie	Lo1/K9/1	H		Ja		V

* **SIM: Sportiviteit, Inzet, Motivatie.** (**Sportiviteit:** Samenwerking, omgang met regels, scheidsrechters, omgang materiaal. **Inzet:** Spullen voor elkaar, aanwezig zijn, meedoen, talentontwikkeling. **Motivatie:** Enthousiast en serieus meedoen en meedenken.)

** De leerlingen moeten zelfstandig een les volleybal of basketbal neerzetten. Dat betekent: (Zelf spullen klaarzetten; Teams maken; Scheidsrechters)

*** De leerlingen mogen kiezen uit de volgende sprongen: (MT + kast/tafel: Overslag; Kruislings bok springen; MT + bok + MT + bok: serie springen; MT + Paard: Zweefhurk (afstand trampoline – paard vergroten))

Vak: Praktische Opdrachten

periode	toetscode	leerstofomschrijving	eindtermen	soort toets	tijdsduur	herkans ja/nee	cijfer	weging
5	PO 5-1	Oriëntatie op leren en werken - Bezoek open dag - Verslag bezoek open dag	C1.3 werkexploiratie C1.4 loopbaansturing	H		Ja		V
6	PO 6-1	Oriëntatie op leren en werken - Lob gesprek mentor - Verslag lobgesprek	C2 Loopbaan ontwikkeling	H		Ja		V

C1 = 5 loopbaancompetenties

1. Motieven (wat wil ik?)
2. Kwaliteiten (wie ben ik, wat kan ik?)
3. Werkexploiratie (welk soort werk past bij mij?)
4. Loopbaansturing (wat wil ik worden?)
5. Netwerken (wie kan mij daarbij helpen?)

C2 = Loopbaanontwikkeling (gesprek of presentatie over de 5 competenties)